

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 16P/195/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7616210634
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Baláž
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2018:7616210634.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Radoslav BALÁŽ v právnej veci mal. T. Q. W.. XX.XX.XXXX E. Y. E. Q. W.. XX.XX.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, Odborárov 53, deti rodičov: matky X. Ž., W.. XX.XX.XXXX, M. F. Y. W. Q. XXX a otca T. Q., W.. XX.XX.XXXX, M. F. T. X, t.č. ÚVTOS Ružomberok, Dončova 6, za účasti Detského domova Spišské Vlchy, Lipová 13, Spišské Vlchy, na návrh matky o úpravu práv a povinností, takto

rozhodol:

Súd návrh matky zo dňa 01.07.2016 **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

1. Matka maloletých detí podala na tunajšom súde dňa 13.07.2016, návrh zo dňa 01.07.2016, ktorým žiadala, aby súd „nariadil vyživovaciu povinnosť“ pre otca maloletých detí na oboch synov, T. E. E. vo výške 35,- EUR mesačne, na každé z detí.
2. Návrh odôvodnila tým, že otec detí je vo výkone trestu v ÚVTOS Ružomberok. Vzhľadom k tomu, že otec detí má dlhodobý trest a vo výkone pracuje, je jej návrh opodstatnený.
3. Súd tento návrh matky vyhodnotil, ako jej návrh na určenie výživného na maloleté deti zo strany otca.
4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa listinnými dôkazmi, predovšetkým s rodnými listami maloletých detí, so správami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, správami Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ružomberok a s pripojenými spismi tunajšieho súdu a zistil tento skutkový stav veci:
5. Podľa rodných listov maloletých detí (založených v spise 16P/278/2016) ich rodičmi sú matka X. Ž., W.. XX.XX.XXXX E. I. T. Q.M., W.. XX.XX.XXXX.
6. Uznesením sp.zn. 16P/278/2016 - 12 zo dňa 27. septembra 2016 tunajší súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloleté deti, a to T. E., ako aj ich súrodencov, mal. Y. Ž., W.. XX.XX.XXXX E. M. Ž., W.. XX.XX.XXXX dočasne zveril do starostlivosti Krízového strediska Alžbetka, n.o., Školská č. 4, Spišská Nová Ves.
7. Rozhodol tak po tom, čo mal osvedčené zo správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, že dňa 25.09.2016 v čase o 14.57 hod., stála služba Obvodného oddelenia v Gelnici prijala telefonické oznámenie p. R. F., W.. XX.XX.XXXX, F. Y. W. Q. Č.. XXX, obsahom ktorého bolo, že matka maloletých detí opustila dňa 17.09.2016 svoje štyri maloleté deti a tieto v tom čase ostali v starostlivosti K. Ž., W.. XX.XX.XXXX, ktorá je ich prababkou. Telefonicky bola vyrozumená pohotovostná služba a na miesto bola vyslaná pracovníčka Úradu práce sociálnych vecí a rodiny. Od oznamovateľky bolo zistené, že maloleté deti sú v poriadku, je o nich riadne postarané, čo potvrdili aj službu konajúci príslušníci

OO PZ v Gelnici, ktorí domácnosť navštívili. Pani F.Á. ďalej uviedla, že o deti sa už nemá kto ďalej starať, pani K. Ž. je už stará, ona ju opatruje, nezvláda to už ďalej. Ona, ako teta matky, jej pomáha so starostlivosťou o deti, ale do budúcnosti nemá záujem prevziať maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti. Maloleté deti nemali nikoho, kto by sa o nich do budúcnosti postaral a zabezpečil im adekvátne primeranú starostlivosť. Rodina bola vedená v evidencii na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny od roku 2014, kedy tento prijal oznámenie o zanedbávaní starostlivosti o maloleté deti zo strany ich matky. Rodina bola sledovaná aj v uvedenom období. V tom čase neexistovala žiadna iná vhodná osoba, ktorá by prevzala maloleté deti do svojej náhradnej osobnej starostlivosti a zabezpečila im tak primerane adekvátne starostlivosť. Deti sa tak ocitli bez akejkoľvek starostlivosti a ich život, zdravie a priaznivý vývoj bol vážne ohrozený.

8. Rozsudkom Okresného Spišská Nová Ves sp.zn. 5P/58/2017-24 zo dňa 06.06.2017 matka maloletých detí bola pozbavená výkonu rodičovských práv vo vzťahu k maloletým deťom, a to ako mal. T. E. E., tak aj vo vzťahu k mal. Y. Ž., W.. XX.X.XXXX E. Y. M. Ž., W.. XX.X.XXXX.

9. Súd zároveň uvedeným rozsudkom nariadil u týchto maloletých detí ústavnú starostlivosť, ktorá sa mala realizovať v Detskom domove Spišské Vlachy. Matku maloletých detí zaviazal povinnosťou prispievať na výživu každého z týchto maloletých detí mesačne výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, počnúc od právoplatnosti uvedeného rozsudku a rovnako tak aj otca mal. T. Q. E. E. Q., zaviazal povinnosťou prispievať na výživu každého z týchto maloletých detí mesačne výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, pričom uvedené výživné týchto rodičov zaviazal uhrádzať vždy do 20. dňa v mesiaci vopred Detskému domovu Spišské Vlachy.

10. Z odôvodnenie uvedeného rozsudku vyplynulo, že súd tak rozhodol potom, čo mal preukázané, že matka zanedbávala maloleté deti, tieto ponechala v starostlivosti príbuzných, bez finančných prostriedkov, bola istý čas nezvestná, následne vyhlásila, že o deti nemá záujem. Od 27.09.2016, odkedy boli deti v krízovom centre ich navštívila iba tri krát, pričom prvý krát ich navštívila až po štyroch mesiacoch od ich umiestnenia. Pojednávania ohľadne úpravy práv a povinností sa matka nezúčastňovala, na výzvu súdu nereagovala. Matka striedala partnerov, nemala stále bývanie. Vyživovaciu povinnosť k deťom si matka neplnila vôbec. Matka nejavila žiadne úsilie o úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohla osobne vykonávať starostlivosť o maloleté deti. Súd poukázal na to, že súčasťou rodičovských práv a povinností je najmä sústavná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin detí. Uvedené práva a povinnosti matka dlhodobo preukázateľne neplnila, pričom zo strany navrhovateľa (ÚPSVaR) na to bola pri osobných šetreniach upozornená. Prejavom ľahkovážneho prístupu k plneniu si rodičovských práv a povinností bola napokon aj jej neospravedlnená neprítomnosť na pojednávaní v uvedenej predmetnej veci. Súd preto matku pozbavil výkonu rodičovských práv vo vzťahu k maloletým deťom.

11. Na základe uvedenej skutočnosti preto súd v tomto prebiehajúcom konaní uznesením sp.zn. 16P/195/2016-44 zo dňa 14.02.2018 pribral do konania, ako účastníka, aj Detský domov Spišské Vlachy, v ktorom sa na základe vyššie uvedeného rozsudku realizuje v súčasnosti náhradná starostlivosť o tieto deti v jej ústavnej forme.

12. Rozsudkom Okresného Spišská Nová Ves sp.zn. 16P/162/2017-21 zo dňa 18.09.2017, právoplatným dňa 09.12.2017 bol návrh matky na prinavrátenie jej rodičovských práv na maloleté deti, a to na T. E. E. Q., oboch W.. XX.XX.XXXX a na mal. Y. E. M. Ž., I. W.. XX.XX.XXXX a zároveň zverenie uvedených detí do jej osobnej starostlivosti zamietnutý.

13. Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplynulo, že súd tak rozhodol potom, čo mal preukázané, že u matky maloletých detí nedošlo k náprave jej podmienok, ktoré viedli k jej pozbaveniu rodičovských práv vo vzťahu k jej maloletým deťom. Matka v tom čase naďalej nezastabilizovala svoj partnerský život a ani svoje sociálne pomery. Naďalej menila partnerov a svoje bydlisko, takže neprejavila zlepšenie svojich pomerov natoľko, aby bolo možné uvažovať o navrátení rodičovských práv jej osobe. Ani jej záujem o deti sa nezmenil, naďalej bol veľmi sporadický, resp. len minimálny. O tom vypovedala aj tá skutočnosť, že sa vôbec nezúčastnila súdneho pojednávania v uvedenom konaní, ktoré svojím návrhom vyvolala, pričom svoju neúčasť na pojednávaní, na ktorom súd rozhodol, ani žiadnym spôsobom neospravedlnila. Za týchto okolností sú konštatovať, že neboli na strane matky splnené podmienky pre prinavrátenie

rodičovských práv a tým nebolo možné ani rozhodovať o prípadnom zrušení ústavnej starostlivosti a zverení detí do jej osobnej starostlivosti a preto súd návrh matky zamietol.

14. Zo šetrení, ktoré súd vykonal v rámci tohto prebiehajúceho konania vyplynulo, že matka detí sa v mieste svojho bydliska v Y. W. Q. Č.. XXX nezdržiava. Podľa vyjadrenia jej starej matky, zaznamenaného v správe Úradu práce sociálnych vecí a rodiny bola doma v mesiaci november 2017, kedy pobudla 2 dni. S matkou sa podarilo skontaktovať zamestnancom úradu telefonicky, kedy uviedla, že je zamestnaná vo f. TOWER Automotive a.s., Továrnská 2206/13, 901 01 Malacky. Ide o firmu, ktorá sa zaoberá výrobou auto doplnkov, dielov a príslušenstva pre motorové vozidlá a ich motory. Ubytovaná mala byť na ubytovni na adrese M. XX U. Y.. Z uvedenej adresy sa však súdu vrátila súdna zásielka ako neprevzatá.

15. Už v minulosti matka menila adresy svojho pobytu, tak ako to bolo zaznamenané aj vo vyššie uvedených konaniach. Adresa jej trvalého pobytu je vedená na adrese: Y. W. Q. XXX, kde sa však nezdržiava. Istý čas prebývala u svojej matky na adrese Y. W. Q. XXX. Následne podľa správy Úradu práce sociálnych vecí a rodiny zo dňa 25.10.2016 prebývala na adrese U. S.E.C. XX u svojho vtedajšieho druhu J. J., kedy v tom čase o deti neprejavovala žiaden záujem, pričom tieto už v tom čase sa nachádzali v dočasnej starostlivosti krízového strediska Alžbetka, na základe vyššie uvedeného neodkladného opatrenia. Neskôr sa už súdu nedarilo matku zastihnúť ani na tejto adrese. Ani na jedno pojednávanie, na ktoré predvolanie sa súdu podarilo jej doručiť predvolanie sa nedostavila a ani neúčast' neospravedlnila.

16. Podľa správy Detského domova Spišské Vlachy zo dňa 14.03.2018 matka maloletých detí mala kontakt s deťmi dňa 17.07.2017, kedy bez ohlásenia prišla do detského domova so svojou tetou na návštevu detí. Vzhľadom k tomu, že deti sú umiestnené v profesionálnych rodinách, bola matke vysvetlená situácia a bola oboznámená s tým, že návštevu je potrebné ohlásiť vopred, aby bolo možné deti priviezť do sídla detského domova. Dostala taktiež telefonický kontakt na detský domov. Dňa 18.12.2017 bola zrealizovaná návšteva matky v detskom domove. Návšteva bola iniciovaná matkou, avšak v deň jej konania, návštevu chcela zrušiť. Neskôr svoj postoj na naliehanie pracovníkov detského domova zmenila a na návštevu sa dostavila. Deti neprejavovali voči matke pozitívne emócie. Prejavy matky, ako aj detí boli chudobné a povrchné. Od uvedeného dňa deti opätovne nenavštívila a telefonicky sa na ne kontaktovala len raz.

17. Otec detí, ktorý je vo výkone trestu odňatia slobody, deti kontaktuje formou listov pravidelne, cca v 2 týždňových intervaloch píše z tohto ústavu. Dňa 08.03.2018 ho obe deti navštívili aj v ústave na výkon trestu.

18. Otec maloletých detí je toho času naďalej vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu Ružomberok, ktorý trest by mal vykonávať až do 04.06.2038.

19. Podľa §54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a./ dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b./ rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c./ uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d./ rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

20. Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine, za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

21. Podľa §55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

22. Súd po vykonanom dokazovaní návrh matky zamietol, nakoľko toho času je u maloletých detí nariadená ústavná starostlivosť a dôvody nariadenia tejto ústavnej starostlivosti zatiaľ nepominuli.

23. Matka je naďalej právoplatne pozbavená rodičovských práv a povinnosti k týmto maloletým deťom a uvedená skutočnosť je v zmysle § 54 ods. 2 písm. d/ dôvodom toho, prečo je u detí nariadená ústavná starostlivosť.

24. Keďže deti toho času nie sú v osobnej starostlivosti matky a vzhľadom na vyššie uvedené jej ani nemôžu byť zverené, nie sú tú dané ani dôvody k tomu, aby súd určoval otcovi maloletých detí vyživovaciu povinnosť, ktorú by mal v zmysle návrhu matky plniť k jej rukám. Túto toho času otec má určenú, rovnako ako matka, a ako rodičia sú povinní ju plniť v prospech detského domova, kde maloleté deti sú toho času umiestnené na výkon ústavnej starostlivosti. Súd preto rozhodol tak, ako je tu uvedené v enunuciáte jeho rozsudku.

25. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradit' trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

27. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

28. O trovách konania súd v danom konaní nerozhodoval, nakoľko zo strany účastníkov konania nebol podaný návrh na rozhodovaní o nich, pričom podľa § 57 CMP súd môže o nich v mimosporových konaniach rozhodovať len na návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves, písomne v štyroch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok /ďalej len ako „CSP“/).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.